

TANTÁRGYI ADATLAP

---

[0](#)

I. Tantárgyleírás

Magyarország politikatörténete 1944-től napjainkig

Policy History of Hungary, from 1944

Neptun-kód	szemeszter	K/V	értékelés	óraszám (e/gy)	kredit	nyelv	tárgyfélév
BMEGT43V100	2017/18	V	f	2/0	2	magyar	1/2

A tantárgy oktatója

[Szakadát István](#), egyetemi docens
i@syi.hu
Szociológia és Kommunikáció Tanszék

A tantárgy az alábbi témakörök ismeretére épít

-

Kötelező/ajánlott előtanulmányi rend

-

A tantárgy leírása

A kurzus első harmadában a tantárgy a politika cselekvések szabályszerűségeinek feltárása során bemutatja a hatalom és uralom jelenségeinek legfontosabb vonásait, a politika világának történeti fejlődését, a

változásokhoz kapcsolódó eszmék, hivatkozások belső logikáját, majd elemzi a demokratikus politikai berendezkedést meghatározó és fenntartó elveket és gyakorlatokat olykor szembeállítva a kommunista politikai uralom jellegzetességeivel. A kurzás kétharmadában végigmegyünk Magyarország politikatörténetén 1944-től kezdve napjainkig bezárólag. Egy-egy órában bemutatjuk a legfontosabb korszakokat. Az egyes korszakok bemutatását sok-sok adat, kép, videórészlet felvillantásával próbáljuk meg élményszerűbbé tenni. Bár a hangsúly a politikaitörténeten van, olykor-olykor szóba kerülhetnek társadalomtörténeti kérdések is, a kurzus végén kitérünk néhány fontos és sokakat érintő közpolitikai kérdés rövid tárgyalására.

A tantárgy témakörei

csütörtök 14:15-15:45	heti témakörök
2018.02.08	Rövid politikaelméleti alapozás, a legfontosabb fogalmak bemutatása. Hatalom- és uralomelmélet. Normativitás, értékek, érdekek, konfliktusok, jogrendszerek, bürokráciaelmélet, állam, államigazgatás, civil társadalom, pártok, pártrendszerek, parlamentarizmus. Az európai társadalomfejlődés értelme, a demokratikus szabadságtechnikák kialakulása az európai kultúrkörben. Az emberek vagy a törvények uralma. A demokratikus és totalitáriánus rendszerek, a modern politikai diktatúrák.
2018.02.15	A kommunista-bolsevik típusú politikai uralom jellemzői, történelmileg sajátos, egyedi vonásai. A nómenklatúra: a káderhatásköri listák rendszere. A nómenklatúra-rendszer változásai.
2018.02.22	A hatalom megragadása, a kommunista politikai berendezkedés alapjainak megteremtése, 1944-1948
2018.03.01	A kommunista politikai berendezkedés megszilárdulása, a Rákosi rendszer működése, 1948-1953
2018.03.08	A politikai berendezkedés válsága, Nagy Imre kormányra kerülése, az 1956-os forradalom, 1953-56
2018.03.15 oktatási szünet	Nemzeti ünnep
2018.03.22	Kádár hatalmának megszilárdulása, a kádárizmus kereteinek kialakulása, 1956-1963
2018.03.29	A gazdasági mechanizmus reformja, decentralizáció, 1963-1973
2018.04.05 oktatási szünet	Tavaszi szünet
2018.04.12	Biszku-Komócsin-csoport ellenreformja, recentralizáció, olajválság, valutaválság, 1973-1978
2018.04.19	Mérsékelt reform, restriktív gazdaság politika, óvatos nyitás nyugatra, 1978-1985
2018.04.26	A kommunista politikai uralmi szerkezet felbomlása, Kádár, Grósz, Pozsgay bukása, a rendszer szétesése, 1985-1990
2018.05.03	A rendszerváltás után politikatörténet rövid vázlata, 1990-től napjainkig. Kitekintés néhány közpolitikai témára: romaintegráció, eladósodás, felsőoktatás, nyugdíjaskérdés
2018.05.10	Politikai térstatisztika a rendszerváltástól napjainkig: magyar parlamenti választási és társadalomstatisztikai adatok elemzése, a regionális, településföldrajzi összefüggések bemutatása
2018.05.17	Beszámolók

Irodalom

- [Bibó István, Az európai társadalomfejlődés értelme, in: Bibó István összegyűjtött művei](#)
- Nyíró András, Kelemen Gábor, Szakadát István, Szakadát László, Segédkönyv a Politikai Bizottság tanulmányozásához, Interart Kiadó, 1989
- Rainer M. János, A Kádár-korszak 1956-1989, Kossuth, 2010
- Romsics Ignác, Magyarország története a XX. században, Osiris, 2010
- Szakadát István, A politikai cselekvések szabályszerűségei, in: S.Nagy Katalin (szerk.), Bevezetés a szociológiába, Budapest: BME, 2006
- Szakadát István: Káderfo(r)gó, in: Társadalmi Szemle, 1992/7-8.
- Valuch Tibor: A lódentől a miniszoknyáig. A XX. század második felének magyarországi öltözködéstörténete, Corvina kiadó - '56-os alapítvány
- Valuch Tibor: Hétköznapi élet Kádár János korában, Corvina, 2006

A tantárgy oktatásának módja

előadás

II. Tantárgykövetelmények

Pótlási lehetőségek

Az egyetemi TVSZ szerint

Konzultációs lehetőségek

E.714 csütörtök 15:45-17:15

A kurzus teljesítésének feltételei

1) Az órákon való részvétel a tanórák 80%-ban. 2) Szóbeli beszámoló teljesítése a szemeszter végén.

Értékelési szempontok

Az irodalomjegyekből a hallgató választhat ki két tételt, amiből szóbeli beszámolót kell tartania. Az értékelésbe beszámít, hogy milyen nehézségű tételt választott a hallgató, mennyire pontosan és lényegretörően adta vissza a tétel tartalmát, illetve a hallgató milyen módon adta elő szóban a mondanivalóját.

Értékelés

Kiváló tételválasztás, tartalmi beszámoló, szóbeli prezentáció.	jeles (5)	Excellent [A]
Jó tételválasztás, jó tartalmi beszámoló, jó szóbeli prezentáció.	jeles (5)	Very Good [B]
Jó tételválasztás, jó tartalmi beszámoló, elfogadható szóbeli prezentáció.	jó (4)	Good [C]
Jó tételválasztás, elfogadható tartalmi beszámoló, jó szóbeli prezentáció.	közepes (3)	Satisfactory [D]
Elfogadható tételválasztás, tartalmi beszámoló, szóbeli prezentáció.	elégséges (2)	Pass [E]
Elfogadhatatlan tartalmi beszámoló.	elégtelen (1)	Fail [F]

A tantárgy sikeres teljesítésével elsajátítható kompetenciák

Tudás

Képesség

Attitűd

Önállóság és felelősség

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

kontakt óra	50%
írásos tananyag elsajátítása	10%
felkészülés a számonkérésre	40%
összesen	100%

Tantárgyfelelős

név	beosztás	tanszék
Szakadát István 2017/18. I. félév	egyetemi docens	BME Szociológia és Kommunikáció Tanszék